

ДОДАТКИ

Додаток А

Характеристика етапів розвитку міжнародної торгівлі [44, с. 27]

Чинники зовнішнього середовища	Особливості торговельних процесів	Регулювання
I етап		
<ul style="list-style-type: none"> • Промислові революції • Залучення нових регіонів земної кулі до міжнародного товарообміну • Прогрес у розвитку транспортної мережі світу • Революція в засобах 	<ul style="list-style-type: none"> • Вивезення товарів • Лідерство Великобританії на міжнародному ринку • Випередження темпів зростання міжнародного товарообороту порівняно з ростом промислового виробництва 	<ul style="list-style-type: none"> • Перевага політики протекціонізму • Зародження політики фритредерства
II етап		
<ul style="list-style-type: none"> • НТП у виробництві товарів • Розвиток транспортних шляхів і поліпшення якісних характеристик транспортних засобів • Розвиток монополістичного виробництва 	<ul style="list-style-type: none"> • Вивезення капіталу • Швидке зростання товарообігу • Зміна співвідношення сил на міжнародному ринку (зменшення впливу Великобританії та Франції) • Концентрація торговельних зв'язків між найбільш 	<ul style="list-style-type: none"> • Посилення протекціоністських тенденцій • Перехід від захисного до наступального протекціонізму
III етап		
<ul style="list-style-type: none"> • Наслідки Першої міжнародної війни (економічні та політичні) • Економічні кризи (1920 – 1921 рр., 1929 – 1933 рр.) • Початок формування двох міжнародних систем господарства 	<ul style="list-style-type: none"> • Тривале та глибоке порушення торговельних зв'язків • Різкі коливання обсягів товарообігу • Переважно сировинна структура експорту та імпорту 	<ul style="list-style-type: none"> • Посилення митного протекціонізму • Крах міжнародної валютної системи та виникнення валютних блоків

IV етап		
<ul style="list-style-type: none"> • Посилення диференціації двох міжнародних систем господарства • Розпад міжнародної колоніальної системи • Формування регіональних інтеграційних угруповань • Поява глобальних міжнародних організацій 	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення темпів росту міжнародного товарообігу • Зрушення в товарній структурі експорту • Послаблення позицій країн, що розвиваються • Посилення позицій Японії, ФРН, Італії, Канади; • зменшення питомої ваги США, Великобританії та Франції в міжнародному експорті 	<ul style="list-style-type: none"> • Перехід до політики лібералізації зовнішньоторговельних зв'язків • Реалізація комплексу митно-тарифних заходів під егідою ГАТТ
V етап		
<ul style="list-style-type: none"> • Посилення міжнародної конкуренції • Зміцнення існуючих і поява нових інтеграційних угруповань • Індустріалізація більшості країн, що розвиваються • Проблема заборгованості країн, що розвиваються • Розпад міжнародної соціалістичної системи господарства 	<ul style="list-style-type: none"> • Різне збільшення обсягів торгівлі • Підвищення ролі зовнішньої торгівлі в економічному розвитку країн • Значні коливання рівня міжнародних цін • Зрушення в товарній структурі експорту (послуги, промислові товари) • Поширення усталених і довгострокових відносин • Збільшення частки внутрішньо фірмових поставок у міжнародній торгівлі • Підвищення ролі країн, що розвиваються • Посилення конкуренції між країнами Тріади (США, Японія, країни ЄС) • Активізація зустрічної торгівлі 	<ul style="list-style-type: none"> • Перехід від тарифного до нетарифного регулювання • Неопротекціонізм • Стимулювання експортного виробництва • Поява тенденції до створення замкнутих економічних блоків